

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDUIMHIR

*Scrúdú na
hArdteistiméireachta, 2019*

Stampa an Ionaid

*Gaeilge
Gnáthleibhéal*

Páipéar I (Cluastuiscint agus Ceapadóireacht)

160 MARC

**Dé Luain
10 Meitheamh
Tráthnóna, 2.00 go dtí 3.50**

Cuid I: Cluastuiscint (60 Marc)

<i>Don Scrúdaitheoir</i>	
Cuid I: Cluastuiscint	
Na hIomláin	
Cuid A, Fógra 1	
Cuid A, Fógra 2	
Cuid B, Comhrá 1	
Cuid B, Comhrá 2	
Cuid C, Píosa 1	
Cuid C, Píosa 2	
Iomlán	

Eolas	
Gaeilge	
Móriomlán	

Nuair a bheidh Cuid I, an Chluastuiscint, críochnaithe agat lean ar aghaidh agus freagair Cuid II, an Cheapadóireacht, i do fhreagarleabhar.

Cuid I: Cluastuiscint

(60 Marc)

Treoracha d'iarrthóirí

Freagair gach cuid - A, B, C - sa fhreagarleabhar seo.

Caithfidh do chuid freagraí uile sa triail seo a bheith i nGaeilge, ach amháin nuair nach gá sin.

Cuid A

Cloisfidh tú **dhá** fhógra raidió sa chuid seo. Cloisfidh tú gach fógra díobh **faoi dhó**. Beidh sos ann leis na freagraí a scríobh tar éis na chéad éisteachta **agus** tar éis an dara héisteacht.

FÓGRA A hAON

Líon isteach an t-eolas atá á lorg sa ghreille anseo.

Cathain a bheidh an comórtas seo ar siúl?	
Cad atá le bheith san fhíseán?	
Cén duais a gheobhaidh an buaiteoir?	
Cad é an seoladh ríomhphoist chun gach eolas faoin gcomórtas a fháil?	

FÓGRA A DÓ

1. (a) Cá bhfuil Óstán na Trá?

(b) Cén t-am a thosóidh an cruinniú seo?

---

2. (a) Cén sórt aimsire a bhí ann san earrach?

(b) Cén duine ó Chumann na bhFeirmeoirí a dhéanfaidh an chaint speisialta ag an gcruinniú?

Cuid B

Cloisfidh tú **dhá** chomhrá sa chuid seo. Cloisfidh tú gach comhrá díobh **faoi dhó**. Cloisfidh tú an comhrá ó thosach deireadh an chéad uair. Ansin cloisfidh tú ina **dhá** mhír é. Beidh sos ann leis na freagraí a scríobh tar éis gach míre díobh.

COMHRÁ A hAON

An Chéad Mhír

1. Cén áit i nDún Garbhán a raibh Síle ag obair don samhradh?

---

2. Cé mhéad ciliméadar ar fad atá an glasphealach, Rian Glas na nDéise?

An Dara Mír

1. Cén fáth a bhfuil sé sábháilte a bheith ag siúl agus ag rothaíocht ar na glasphealaí, dar le Síle?

---

2. Cad a chuir an rialtas ar fáil sa cháinainéis chun níos mó glasphealaí a fhorbairt ar fud na tíre?

COMHRÁ A DÓ

An Chéad Mhír

1. Cé mhéad pointe a fuair Máirtín san Ardteistiméireacht?

---

2. Cén fáth ar chaith Máirtín agus a thuismitheoirí dhá lá i mBaile Átha Cliath?

An Dara Mír

1. Conas a rachaidh Máirtín go dtí an ollscoil gach maidin?

---

2. Cad a bhíonn á mhúineadh ag Máirtín gach Satharn?

Cuid C

Cloisfidh tú **dhá** píosa nuachta sa chuid seo. Cloisfidh tú gach píosa díobh **faoi dhó**. Beidh sos ann leis na freagraí a scríobh tar éis na chéad éisteachta **agus** tar éis an dara héisteacht.

PÍOSA A hAON

1. Cén lá sa bhliain 1817 a lasadh an solas den chéad uair i dTeach Solais Fhánada?

---

2. Luaigh rud **amháin** a bhfuil léargas le fáil air sna taispeántais in Ionad na gCuartheoirí.

PÍOSA A DÓ

1. Cén dáta a bhí Cluiche Ceannais na hÉireann sa pheil ar siúl anuraidh?

---

2. Cén gradam a bronnadh ar an imreoir lár páirce, Brian Fenton, ag ócáid speisialta i mBaile Átha Cliath?

Cuid II: Ceapadóireacht

(100 Marc)

Treoracha d'iarrthóirí

Ní mór do na hiarrthóirí cúram a dhéanamh de chruinneas na teanga.

Caillfear marcanna má bhítear faillitheach ann.

Ní mór ceangal cinnte leanúnach a bheith ann idir an teideal a roghnaítear agus an t-ábhar a scríobhtar.

CEAPADÓIREACHT 100 MARC

Freagair do rogha **dhá cheann** de **A, B, C, D** anseo.

A – GIOTA LEANÚNACH / BLAG – (50 marc)

Scríobh **giota leanúnach** nó **blag** (leathleathanach nó mar sin) ar cheann **amháin** de na hábhair seo.

- (i) Mar a chaith mé an samhradh seo caite.
- (ii) Is aoibhinn liom mo scoil.
- (iii) Na rudaí a dhéanaim nuair a bhíonn am saor agam.

B – SCÉAL – (50 marc)

Ceap **scéal** (leathleathanach nó mar sin) a mbeadh ceann **amháin** de na sleachta seo a leanas oiriúnach mar **thús** leis.

- (i) Bhí mé féin agus mo chara san aerfort. Bhíomar ag súil go mór leis an turas go Páras. Chuir mé mo lámh i mo mhála. Ní raibh mo phas ná mo chuid airgid ann ...

nó

- (ii) Tháinig an oíche mhór. Bhí an seó tallainne ag tosú agus bhí mé ag dul ar an stáitse ...

C – LITIR / RÍOMHPHOST – (50 marc)

- (i) Bhí béile breá agat i mbialann le do theaghlach chun do bhreithlá a cheiliúradh. Fuair tú bronntanas iontach ó do theaghlach ag deireadh na hoíche. Scríobh **an litir / an ríomhphost** (leathleathanach nó mar sin) a chuirfeá chuig cara leat ag insint dó / di faoin oíche sa bhialann **agus** faoin mbronntanas iontach a fuair tú.

nó

- (ii) Chaith tú féin agus do chara seachtain ar saoire in ionad campála le déanaí. Scríobh **an litir / an ríomhphost** (leathleathanach nó mar sin) a chuirfeá chuig do dheartháir / do dheirfiúr ag insint dó / di faoi na háiseanna san ionad campála sin **agus** faoi na rudaí a rinne tú féin agus do chara nuair a bhí sibh ar saoire.

D – COMHRÁ – (50 marc)

- (i) Tá scrúduithe na hArdteistiméireachta díreach críochnaithe agat féin agus ag do chairde. Ba mhaith leat cóisir (féasta) a bheith agat i do theach. Scríobh **an comhrá** (leathleathanach nó mar sin) a bheadh agat le do thuismitheoirí faoin ábhar sin.

nó

- (ii) Is maith leat siopadóireacht a dhéanamh ar líne ach is fearr le do chara dul ag siopadóireacht sa chathair. Scríobh **an comhrá** (leathleathanach nó mar sin) a bheadh agat le do chara faoin ábhar sin.

Leathanach Bán